

PRIPRAVA ZA IZVOĐENJE NASTAVE

Škola:	Osnovna škola „Popovac“, Popovac
Učitelj :	Željko Predojević
Razred:	sedmi (VII.)
Nastavni predmet:	Povijest
Nastavna cjelina:	XI. SVJETSKE KRIZE I PRVI SVJETSKI RAT
Nastavna jedinica:	SVJETSKE KRIZE I PRVI SVJETSKI RAT
Tipa sata:	ponavljanje
Datum:	

Cilj metodičke jedinice:

Kroz igru ponoviti, utvrditi i usustaviti znanja stečena o uzrocima, povodu, tijeku i posljedicama Prvog svjetskog rata.

ISHODI

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI PREDMETNOGA KURIKULUMA	POV OŠ C.7.1. Učenik analizira važnost širenja izuma i tehnologija od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća. POV OŠ D.7.1. Učenik analizira različita državna uređenja i politike sklapanja međudržavnih saveza od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća. POV OŠ D.7.2 Učenik analizira utjecaj revolucija i ratova na preobrazbu državnog uređenja od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća.
Ishod na razini aktivnosti:	Učenici će moći kritički analizirati glavne uzroke i posljedice Svjetske krize i Prvog svjetskog rata te prepoznati međusobne povezanosti kroz grupne igre i diskusije. Učenici će razviti vještine suradnje i timskog rada dok sudjeluju u interaktivnim igrama koje zahtijevaju zajedničko rješavanje problema i donošenje odluka vezanih uz povijesne događaje. Učenici će moći stvoriti točnu vremensku crtu glavnih događaja koji su vodili do, tijekom i nakon Prvog svjetskog rata kroz igre koje uključuju slaganje i povezivanje povijesnih činjenica.

ARTIKULACIJA SATA

Redni broj	Etape rada i sadržaja	Trajanje
1.	<u>Uvodni dio</u> Motivirati učenike za sat ponavljanja kratkim razgovorom o fotografiji vojnika iz Prvog svjetskog rata. Najaviti sat ponavljanja, napisati naslov cjeline „Svjetske krize i Prvi svjetski rat - ponavljanje“ na ploču. Pojasniti učenicima na koji ćemo načina ponavljati.	5'
2.	<u>Obrada¹</u> Ponavljanje će se vršiti sljedećim redom i sva pravila igara za ponavljanje bit će istaknuta na projekcijskoj ploči putem prijenosnog računala i projektora. Igra petlje pitanja – Učenicima se podijele papirići, pa oni kratko proučavaju odgovor i postavljeno pitanje. Potom učenik čiji je papirić označen brojem 1 (koji će dobiti učenica Aleksandra Ignac koja nastavu polazi po prilagođenom programu) čita svoje pitanje i čeka odgovor. Učenik koji na svome papiriću ima odgovor na pitanje prvog učenika čita odgovor, a potom čita svoje pitanje. Treći učenik nastavlja s ispravnim odgovorom i potom čita sljedeće pitanje. Nakon što posljednji učenik pročita svoje pitanje odgovor će sa svog listića pročitati učenik koji je započeo igru. Ako netko pročita krivi odgovor, igra se prekida i petlja pitanja kreće ispočetka. Je li odgovor netočan prosuđuju učenici sami uz nastavnikovu pomoć. Na takav se način vježba koncentracija učenika i razvija discipline. Predviđeno vrijeme za igru petlje pitanja 15-20' Pitanja u prilogu. Igra otvaranja polja – Igra se igra tako da učenik iz jedne skupine otvara polje. Učitelj otvara zadani pojam na PP prezentaciji, a učenik daje objašnjenje za pojam, događaj, godinu ili ličnost. Ako je točno odgovorio, skupina dobiva bod i na redu je sljedeći učenik. Ako učenik ne zna	15'

¹ Zbog načina na koji je koncipirana igra petlje pitanja, kao i igra otvaranja polja, ne može se predvidjeti točno vrijeme trajanja igara te je moguće da sve navedene igre ne budu i realizirane. Ako se to dogodi učenici će križaljke dobiti za domaći uradak.

	odgovor, pravo odgovaranja ima sljedeća skupina, a potom još ima i pravo otvaranja svog polja. U slučaju šaptanja skupina gubi bod. Predviđeno vrijeme za igru otvaranja polja 10-15' Tablica s pojmovima u prilogu. Tko je brži – učenici sjede u skupinama. Svaka skupina dobiva nastavni listić i kreće se s rješavanjem od prvog učenika u skupini, kada on riješi pitanje predaje listić sljedećem i tako u krug dok jedna skupina prva ne završi. Nastavni listić u prilogu. Predviđeno vrijeme trajanja igre 5'	5'
3.	<u>Završni dio</u> Učenici dobivaju evaluacijski listić na kojem će biti dva pitanja. Prvo pitanje traži od njih da si daju ocjenu koju misle da bi dobili da su ovaj sat odgovarali, a drugo pitanje je da odrede koliko misle da će dobiti nakon ovog sata ponavljanja. Evaluacijski listić je u prilogu.	5'

	Individualni, frontalni, skupinski
Nastavne metode:	Igra pitanja petlje, igra otvaranja polja, enigmatske igre (križaljka i osmosmjerka), razgovor, demonstracija,
Korelacija:	Geografija VII.r. – rad na zemljovidu Europe Hrvatski jezik – usmeno izražavanje u skladu sa standardima hrvatskog jezika.
Nastavna sredstva i pomagala:	prijenosno računalo, projektor, geografski zemljovid Europe, nastavni listići, materijal potreban za igre (križaljke, kartice..) udžbenik, radna bilježnica,

Izvori za pripremanje nastave:	• Bekavac – Kljajić, Povijest 7, Alfa, 2007. • Profilov interaktivni priručnik za nastavu povijesti • Alfin interaktivni priručnik za nastavu povijesti • Povijest 16, Prvi svjetski rat i poslijeratna Europa, Biblioteka Jutarnjeg lista, Zagreb, 2008. • Martin Marix Evans, Bitke Prvog svjetskog rata, Marjan tisak, Split, 2002.
Izvori za učenike:	Bekavac – Kljajić, Povijest 7, Alfa, 2007., nastavni listić, križaljke, materijal potreban za provedbu igara
Vrednovanje za/kao učenje	Učitelj prati učenički rad te učenici i učitelj dobivaju povratnu informaciju o razini razumijevanja i povezivanja sadržaja.

1. Igra pitanja petlje

PITANJA		ODGOVORI
1.	Čije je geslo bilo „Balkan balkanskim narodima“ i što ono znači?	Njome je dogovoreno da će se poslije rata utemeljiti nova, zajednička država koja će biti ustavna, demokratska i parlamentarna monarhija sa srpskom dinastijom Karađorđevića na čelu.
	Što je uzrokovalo Drugi balkanski rat?	Geslo je Balkanskoga saveza osnovanog između Srbije, Crne Gore, Bugarske i Grčke 1912. godine. Cilj je bio zbaciti Osmanlijsko Carstvo s Balkanskog poluotoka i međusobna podjela njegova teritorija.
	Zašto je Balkanski poluotok nazvan „bačvom baruta“?	Nesuglasice članica Balkanskog saveza oko podjele Makedonije te općenito nezadovoljstvo oko teritorijalne podjele. Posebice je bila nezadovoljna Bugarska koja je i započela sukobe te se našla sama suprotstavljena ostalim članicama saveza i Osmanlijskom Carstvu.
	Što je bio povod Prvom svjetskom ratu?	Zbog stalne napetosti koja se na njemu odvijala te ga činila jednim od najvećih kriznih žarišta u svijetu.

Kako je započeo Prvi svjetski rat?	Atentat Gavrila Principa, pripadnika organizacije Mlada Bosna, na prijestolonasljednika Franju Ferdinanda u Sarajevu 28. lipnja 1914.
Koja su dva vojno politička saveza sukobljena u Prvom svjetskom ratu?	Objavom rata Austro-Ugarske Kraljevini Srbiji jer ova nije dopustila austrougarskim istražiteljima da istraže okolnosti pod kojima je izvršen atentat na Franju Ferdinanda. Rat je objavljen 28. srpnja 1914.
Što je to svjetski rat?	Antanta (Francuska, Engleska i Rusija) i Trojni savez (Austro-Ugarska, Njemačka te Italija koja je početkom rata proglasila neutralnost)
Koja su bila europska bojišta?	Pojam svjetski rat podrazumijeva rat općih razmjera u koji su upletene skoro sve zemlje svijeta.
Kakav je to pozicijski rat?	Zapadno bojište, Istočno bojište Talijansko bojište te Balkansko bojište.
Što je to Londonski ugovor?	Način ratovanja u kojem bojište rijetko mijenja opseg, a vojske rijetko izvode veće pokrete. Zbog toga što se uglavnom odvija u rovovima nazivamo ga i rovovskim ratom.
Koji je značaj bitke kod grada Verduna?	Tajni ugovor između Italije i sila Antante održanog 1915. po kojem je Italija ušla u rat na stranu Antante, a zauzvrat joj je obećano teritorijalno proširenje na istočnu obalu Jadranskoga mora.
Koji je značaj bitke na Sommi?	Bitka je održana 1916. godine, svojim trajanjem i brojem uključenih vojnika bila je jedna od najvećih u povijesti. Poginulo je 1 200 000 njemačkih i francuskih vojnika. Zanimljivo je da je omjer snaga bio podjednak na kraju i početku bitke.
Koja je najveća pomorska bitka Prvog svjetskog rata gdje je sudjelovalo više od 250 brodova?	Održana je 1916. godine i u njoj su Englezi po prvi puta u ratnoj povijesti koristili tenkove. Jedna je od najskuplje plaćenih bitaka u povijesti ratovanja. Poginulo je preko milijun vojnika.

Kakav je to totalni rat?	Bitka kraj poluotoka Yjllanda.
Kakva je ratna tehnika korištena u Prvom svjetskom ratu?	Rat u kojem je uključeno i razaranje civilnih ciljeva.
Zašto i kada je SAD ušla u rat?	Tenkovi, zrakoplovi, bojni otrovi, podmornice i ratno brodogradnja.
Što je mobilizacija ili novačenje?	Zbog toga što su njemačke podmornice počele napadati njezine civilne brodove. Rat je objavila Njemačkoj u travnju 1917.
Što je odlučilo o konačnom ishodu rata?	Pozivanje vojnika obveznika neke države u vojsku zbog ratne opasnosti.
Što je to kapitulacija?	Dolazak većeg broja američkih vojnika sile Antante jačaju te njihove pobjede na Zapadnom i Solunskom bojištu odlučuju o ishodu rata.
Kako je završio Prvi svjetski rat?	Prekid borbe i predaja neke vojske i države nakon izgubljenog rata.
Koja su četiri velika carstva nestala nakon Prvog svjetskog rata?	Potpisivanjem primirja između Njemačke i pobjednica Antante 11. studenog 1918.
Koje su države nastale raspadom Austro-Ugarske?	Njemačko, austrougarsko, rusko i osmanlijsko carstvo.
Što se zbilo u Rusiji tijekom veljače 1917. godine?	Država Slovenaca, Hrvata i Srba, Mađarska, Austrija i Čehoslovačka.
Što se zbilo u Rusiji tijekom listopada 1917.?	Revolucija koja je prisilila posljednjeg cara svih Rusa, Nikolu II., da se povuče s vlasti i Rusija je postala republikom.
Na kojim su se bojištima u sklopu austrougarske vojske borili Hrvati	Boljševici su podigli revoluciju u noći s 24./25. listopada te u par dana preuzeli vlast u cijeloj Rusiji. Boljševička vlast vadi Rusiju iz rata sklapanjem primirja sa Središnjim silama.
Što je Zeleni kader?	Na balkanskom protiv Srbije i Crne Gore, na istočnom protiv Rusije, i od 1915. na rijeci Soči.
Što je Jugoslavenski odbor?	Ratni dezerteri iz austrougarske vojske koji su se skrivali po šumama i poljima.

Što je Krfska deklaracija?	Političko predstavničko tijelo južnoslavenskih naroda u Monarhiji. Predsjednik je Ante Trumbić. Cilj im je razbijanje Austro-Ugarske monarhije te kasnije ujedinjenje onih dijelova gdje su živjeli Slovenci, Hrvati i Srbi sa Srbijom i Crnom Gorom.

2. **IGRA OTVARANJA POLJA**

	A	B	C
1	ŽRTVE RATA	JUGOSLAVENSKI ODBOR	GAVRILO PRINCIP
2	MOBILIZACIJA	KAPITULACIJA	LONDONSKI UGOVOR
3	BITKA NA RIJECI SOMMI	ULAZAK SAD-a U RAT	POZICIJSKI RAT
4	SVJETSKI RAT	ZAPADNO BOJIŠTE	BALKANSKI SAVEZ

3. **TKO JE BRŽI? – nastavni listić**

1. Što je to mobilizacija?

2. Objasni pojam pozicijski rat?

3. Londonski ugovor!

4. Koja su četiri velika carstava nestala nakon Prvog svjetskog rata?

5. Zašto i kada su SAD ušla u rat?

6. Koje su velike bitke Prvoga svjetskoga rata i po čemu su značajne?
